

Vaasan hallinto-oikeus

Vaasan hallinto-oikeuden käsittelyajat

ASIAN VIREILLETULO

Annoin 13.12.2018 ratkaisun Vaasan hallinto-oikeuden käsittelyjen viivästyisestä (OKV/10/50/2018). Kiinnitin ratkaisussani Vaasan hallinto-oikeuden toiminnasta vastaavan yli-tuomarin vakavaa huomiota velvollisuuteen huolehtia siitä, että hallinto-oikeudelle kuuluvat va-litusasiat käsitellään ilman aiheetonta viivytystä. Pyysin ratkaisussani hallinto-oikeuden ylituo-maria toimittamaan ajantasaiset tiedot vuonna 2019 Vaasan hallinto-oikeudessa vireillä olleesta 30 vanhimmasta valitusasiasta. Selvityksistä ilmeni muun muassa, että tavoitteessa, jonka mu-kaan kaikki vuosina 2015 ja 2016 vireille tulleet valitukset on ratkaistu toukokuun 2019 loppuun mennessä, oli edetty hyvin. Varsinkin 1. osaston johtajan antamasta selvityksestä ilmeni kuiten-kin, että hän piti joidenkin asiaryhmien tilannetta edelleen huonona ja jopa huononevana.

Päätin jatkaa Vaasan hallinto-oikeuden käsittelyaikojen seuraamista. Pyysin vuosina 2020 ja 2021 selvityksiä ja seurantatietoja käsittelyaikojen kehittymisestä.

Asian aiempi diaarinumero on OKV/3/50/2020.

SELVITYKSET

Vaasan hallinto-oikeuden 25.6.2020 antaman selvityksen mukaan varsinkin vesi- ja ympäristö-asioiden vaatima resurssitarve on suuri. Yhteiskunnallisesti merkittävien lupa-asioiden viipymi-

sen vuoksi on käyty neuvotteluja Tuomioistuinviraston kanssa, ja tilanteen olennaisen parantamisen on katsottu edellyttävän resurssilisäystä kahdelle vuodelle. Lisäresurssin avulla on tarkoitus puolittaa vireillä olevien ympäristöasioiden määrä ja laskea keskimääräinen käsittelyaika alle 12 kuukauden.

Vaasan hallinto-oikeuden 4.6.2021 antaman selvityksen mukaan vuonna 2020 toteutetun organisaatiouudistuksen mukaisesti osastojen määrää kasvatettiin kolmesta neljään pyrkimyksellä lisätä erikoistumista ja vahvistaa johtajuutta tulosyksiköissä. Vanhimpien asioiden suma ja sen purkaminen rasittavat selvityksen mukaan ennen muuta 1. osastoa. Osastoa on helpotettu siirtämällä uudempia asioita osaamisalueen sisällä 3. osastolle, mutta tehostettuja toimenpiteitä tarvitaan edelleen. Keskeinen merkitys ruuhkanpurussa on vuosille 2021 ja 2022 saatu lisämääräraha ympäristöasioiden käsittelyyn. Tällä määrärahalla on palkattu kuusi tuomaria, kolme esittelijää ja kolme lainkäyttösihteeriä kahdeksi vuodeksi. Lisäksi on saatu vuodeksi yksi määräaikainen tuomari ulkomaalaisasioiden ruuhkanpurkuun ja yksi määräaikainen esittelijä ympäristöasioihin. Selvityksen mukaan lähiaikoina on mahdollista purkaa jäljellä olevat asiaruuhkat sekä lyhentää olennaisesti käsittelyaikoja. Keskimääräinen käsittelyaika lyhentyy selvityksen mukaan ilmeisesti sitten, kun viimeiset vuoden 2018 asiat on saatu ratkaistua. Selvityksessä todetaan, että näkymät ovat uudella organisaatiolla ja aiempaa paremmilla resursseilla joka tapauksessa hyvät.

Hallinto-oikeuden 1. osaston johtajan oman selvityksen mukaan osaston henkilökunta on työhönsä vahvasti sitoutunutta ja osaavaa. Myös turvetuotantoasioissa vanhaa ruuhkaa on saatu jonkin verran purettua ja hidasta parannusta on odotettavissa edelleen.

Vaasan hallinto-oikeus toimitti vielä päivitettyt tiedot käsittelyajoista 22.3.2022. Tuoreimman tilaston mukaan asioiden keskimääräinen käsittelyaika helmikuussa 2022 on ollut 11,3 kuukautta, kun se vuonna 2020 ja 2021 oli 13,6 kuukautta.

RATKAISU

Arviointi

Perustuslain 3 §:n 3 momentin mukaan tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet, ylimpinä tuomioistuinina korkein oikeus ja korkein hallinto-oikeus.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Vaasan hallinto-oikeuden käsittelyajat ovat olleet seurannassani jo pitkään. Vuonna 2018 sinne tekemäni laillisuusvalvontakäynnin jälkeen olen pyytänyt käsittelyajoista useita selvityksiä, ja joulukuussa 2018 annoin aiemmin mainitun ratkaisuni Vaasan hallinto-oikeuden pitkistä käsittelyajoista.

Vaasan hallinto-oikeuden toimenpiteet ruuhkanpurussa vuosina 2020 ja 2021 vaikuttavat saatujen selvitysten mukaan lupaavilta. Selvitysten mukaan käsittelyajat ovat lyhentyneet, ja saadut lisäresurssit kohentavat tilannetta entisestään. Uusia kanteluita Vaasan hallinto-oikeuden pitkistä käsittelyajoista ei myöskään enää ole aiemmassa määrin saapunut käsiteltäväksi oikeuskanslerinvirastoon. Vesi- ja ympäristöasioiden käsittelyajat eivät ole kuitenkaan lyhentyneet yhtä hyvin kuin muissa asiaryhmissä.

Annoin 9.12.2021 ratkaisun kanteluun OKV/2511/10/2020, jossa arvosteltiin muun muassa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Vaasan hallinto-oikeuden pitkää käsittelyaikaa kalastusalueen poikkeuslupahakemukseen. Totesin ratkaisussani, etteivät asioiden noin kahden tai kolmen vuoden kokonaiskäsittelyajat näissä viranomaisissa täytä perustuslaissa jokaiselle turvattuun oikeusturvaan kuuluvaa oikeutta saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä. Päätin kyseisessä kantelussa ja saaduissa selvityksissä esitetyn perusteella ryhtyä selvittämään omana aloitteenani Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ja Vaasan hallinto-oikeudessa käsiteltävien ympäristöasioiden kuten poikkeuslupahakemusten kokonaiskäsittelyaikoja (dnro OKV/3503/70/2021). Olen lähettänyt kyseisessä asiassa selvitys- ja lausuntopyyntöt erikseen asianomaisille viranomaisille.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Vaasan hallinto-oikeudessa tehdyillä toimilla käsittelyaikoja on saatu lyhenemään. Saadun selvityksen mukaan asioiden keskimääräiset käsittelyajat tänä vuonna ovat alle vuoden mittaisia. Tilanne ei anna aihetta enempiin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Jatkan kuitenkin ympäristöasioiden osalta käsittelyaikojen seurantaan edellä mainitun oman aloitteeni yhteydessä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama

OKV/199/70/2020-OKV-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: